

Історія економіки та економічної думки

Статус: нормативна дисципліна

Мета: формування системи знань про особливості розвитку економік окремих країн та світової економіки в цілому, сутність економічних теорій видатних представників економічної думки та економічної науки, а також формування уявлень про взаємопов'язаність процесів розвитку економічної теорії та практики .

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Обсяг дисципліни включає 16 тем (32 години лекцій / 26 годин практичних занять):

Тема 1. Господарство східних стародавніх країн. Зародження економічної думки. Розвиток економіки та економічної думки античних держав

Тема 2. Розвиток економіки в часи Середньовіччя. Пам'ятки економічної думки

Тема 3. Мануфактурний період розвитку європейських країн в XVI - на поч. XVIII ст.. Меркантилізм.

Тема 4. Зародження класичної школи політекономії. Фізіократія. Промисловий переворот та його економічні наслідки в європейських країнах.

Тема 5. Економічна теорія А.Сміта. Розвиток класичної школи політекономії в першій половині XIX ст.

Тема 6. Критичний напрям політекономії (I половина XIX ст.). Економічна теорія марксизму

Тема 7. Характеристика світового господарства в II пол. XIX – на поч. XX ст.

Тема 8. Маржиналізм та становлення неокласичної традиції в економічній теорії.

Тема 9. Розвиток феодальних відносин та особливості становлення капіталізму на

Тема 10. Розвиток економічної думки в роботах українських вчених (XIX – поч. XX ст.)

Тема 11. Світове господарство між двома світовими війнами

Тема 12. Розвиток економічної науки в першій третині XX ст.

Тема 13. Розвиток світової економіки в II пол. XX ст. – на поч. XXI ст.

Тема 14. Економічна дискусія між представниками неолібералізму та послідовниками Дж.Кейнса (XX ст.)

Тема 15. Інституціоналізм. Неінституціоналізм (кін. XIX – XX ст.). Теорії трансформації суспільства (II пол. XX ст.)

Тема 16. Розвиток економіки України в умовах радянської економічної системи. Радянська економічна думка.

Методика викладання дисципліни передбачає:

- 1) Словесний метод: розкриття та деталізація матеріалу у вигляді лекції; проведення співбесіди на практичних заняттях;
- 2) пояснювально-ілюстративний метод: надання в наочному вигляді ключових положень теми та ілюстрацій до них, прізвищ та назв, а також матеріалу, що має бути викладений у вигляді таблиць або схем;
- 3) інтерактивне спілкування. Організація роботи здійснюється з використанням як репродуктивного, так і проблемно-пошукового методів. Використання першого дозволяє перевірити якість базового запам'ятовування, засвоєння матеріалу. Використання проблемно-пошукового методу здійснюється з метою стимулювання критичного осмислення матеріалу, співставлення та аналізу економічних теорій, виявлення взаємозв'язків між економічними процесами та явищами.
- 4) дослідницький метод. Його сутність полягає у пошуку додаткового матеріалу з відповідних тем, знайомство з першоджерелами, здійснення порівняння, аналізу, виявлення причинно-наслідкових зв'язків

Технології викладання дисципліни:

- традиційні;
- демонстраційні (використання наочних засобів).

Знання та навички:

Знання:

- особливості розвитку економічної сфери життєдіяльності, еволюція відносин в сферах виробництва, розподілу, обміну та споживання в різних країнах світу;
- історія економічних вчень від зародження людства до наших днів, особливості її розвитку на кожному етапі;
- сутність і значення, зв'язок із станом розвитку економіки в країнах виникнення найбільш відомих у світі економічних теорій: меркантилізму, фізіократів, класичної політичної економії, економічної теорії марксизму, маржиналізму, інституціоналізму, неолібералізму, кейнсіанства тощо;
- основні ідеї визначних економістів минулого (У.Петті, П. Буагільбера, Ф.Кене, А.Тюрго, А.Сміта, Д.Рікардо, Ж.-Б.Сея, Т.Мальтуса, Дж.Мілля, К.Маркса, К.Менгера, О. фон Бем-Баверка, Ф. фон Візера, У.Джевонса, Л.Вальраса, А.Маршалла, Д.Кларка, В.Парето, Т.Веблена, Д.Робінсон, Дж.Кейнса, П.Самюельсона, В.Леонтєва, Л.Канторовича, М.Фрідмена, В.Ойкена, Л.Ерхарда, Ф.Хайека та ін), а також основні досягнення вітчизняної економічної думки.

Навички:

- аналізувати теорії видатних економістів, визначати їх зв'язок з попередніми та наступними економічними концепціями;
- застосовувати набуті знання для аналізу сучасного економічного становища в Україні і в усьому світі;
- прогнозувати можливі наслідки економічних явищ, політики урядів різних країн;

- вести дослідницьку роботу з історії економіки та економічної думки.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): 120 годин (4 кредити ЄКТС)

Види робіт:

- 1) опитування на практичних заняттях;
- 2) самостійні роботи;
- 3) тестування;
- 4) залік та екзамен.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення опитувань, перевірки самостійних робіт, проведення тестування.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку (в усній формі) та іспиту в письмовій формі, що передбачає надання відповіді на чотири теоретичних питання.

Оцінювання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
II триместр			
Усні відповіді на семінарських заняттях	5	4	20
Самостійні роботи	4	5	20
Контрольні роботи	15	2	30
Залік	30	1	30
Всього за триместр			100
III триместр			
Усні відповіді на семінарських заняттях	5	4	20
Контрольні роботи	10	2	20
Самостійні роботи	5	4	20
Іспит	40	1	40
Всього за триместр			100

Отримані за виконання зазначених видів робіт бали складають комплексну підсумкову оцінку.

- “Відмінно” — відповіді студентів виявляють всебічні і системні знання програмного матеріалу, засвоєння основної і додаткової літератури, чітке володіння понятійним апаратом, уміння застосовувати знання для аналізу економічних подій та поглядів. Відповіді характеризуються творчим підходом.

- “Добре” — відповіді студентів виявляють всебічні і системні знання програмного матеріалу, засвоєння основної літератури, чітке володіння понятійним апаратом, уміння застосовувати знання для аналізу економічних подій та поглядів. При цьому студент припускається незначних помилок, помилок незначного рівня або мінімальної кількості значних помилок.
- “Задовільно” — відповіді студентів виявляють знання основного програмного матеріалу, засвоєння в основному інформації лекційного курсу із допущенням значних помилок.
- “Незадовільно” — відповіді студентів виявляють значні прогалини у знаннях програмного матеріалу. Студенти припускаються принципових помилок у викладенні фактів та їх оцінці.

Викладач:

Фертікова Тетяна Михайлівна

в.о. зав. кафедри економічної теорії та міжнародної економіки, кандидат економічних наук, доцент.

Освіта та професійний шлях:

В 2002 році завершила навчання на магістерській програмі Миколаївської філії Національного університету «Києво-Могилянська Академія» за спеціальністю «Фінанси».

З 2002 року працює викладачем на кафедрі економічної теорії та міжнародної економіки.

З 2014 року виконує обов'язки зав. кафедри економічної теорії та міжнародної економіки.

Викладає дисципліни «Історія економіки та економічної думки», «Інституційна економіка»; «Маркетинг» (англійською мовою); «Основи економічної теорії».

Захист дисертації:

Захистила кандидатську дисертацію у 2008 році за спеціальністю 08.00.01 – Економічна теорія на тему «Добробут як фактор економічного зростання в національній економіці».

Вчене звання доцента отримала у 2013 році.

Наукові інтереси: теорія добробуту, інституціональні фактори економічного розвитку, історія економічної думки.

Електронна адреса: tatyana.gm79@gmail.com

Телефон: (0512) 76-55-96